

ظرفیت جذب و اهمیت آن

علینقی مشایخی

دانشکده مدیریت و اقتصاد

دانشگاه صنعتی شریف

1401/4/13

عارضه عمومی صنعت ایران

- فقدان بهسازی و نوآوری
- کهنگی و از کار افتادگی
- خرید و نصب واحدهای جدید
- فقدان بالندگی درونی
- عقب افتادگی در رقابت

دانش و نوآوری تکنولوژی

دانش و نوآوری تکنولوژیکی پایه بالندگی و پیشروی

گسترده‌گی خلق دانش و نوآوری در تکنولوژی

قابلیت های پویا

قابلیت پویا: قابلیت نوسازی و بهسازی قابلیت ها

عارضه صنعت ناشی از فقدان یا ضعف در قابلیت پویا

ظرفیت جذب به عنوان قابلیت پویا

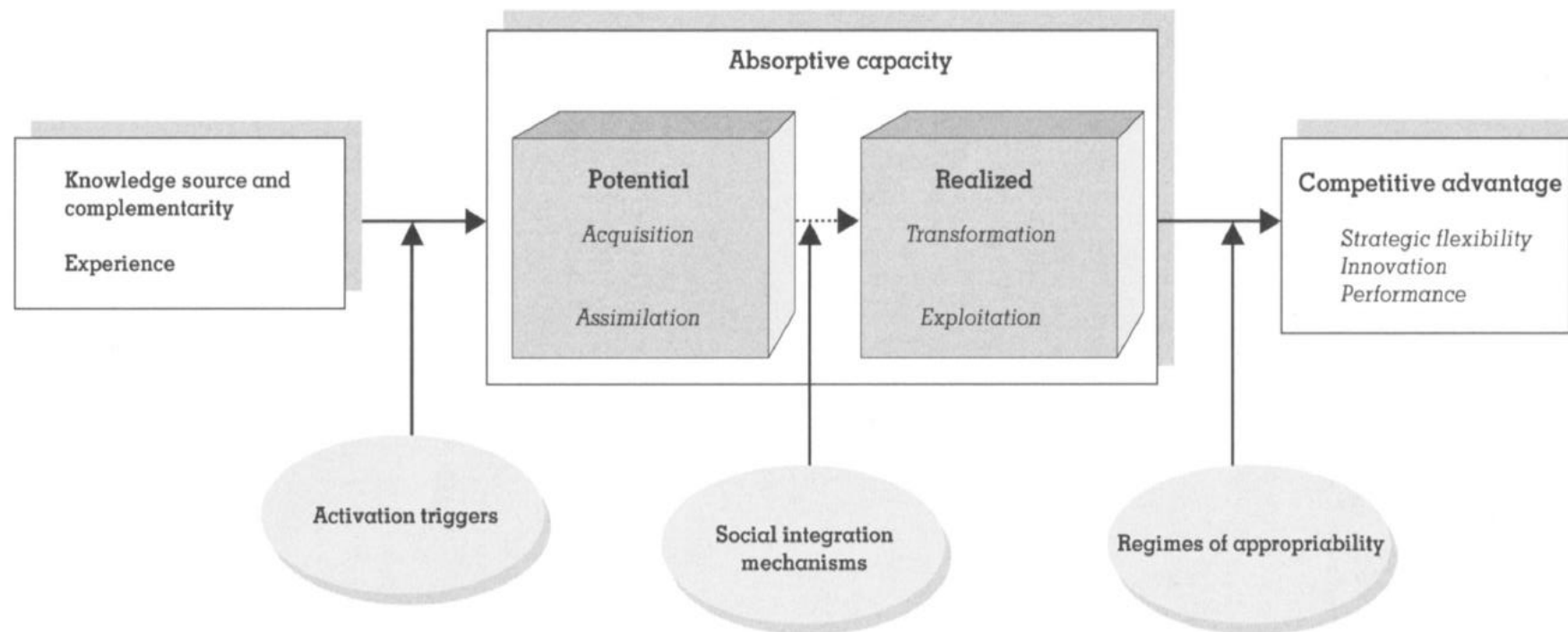
مفهوم و اهمیت جذب دانش و تکنولوژی

ابعاد ظرفيت جذب

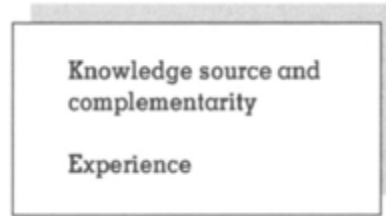
Dimensions/Capabilities	Components	Role and Importance
Acquisition	<ul style="list-style-type: none"> • Prior investments • Prior knowledge • Intensity • Speed • Direction	<ul style="list-style-type: none"> • Scope of search • Perceptual schema • New connections • Speed of learning • Quality of learning
Assimilation	Understanding	<ul style="list-style-type: none"> • Interpretation • Comprehension • Learning
Transformation	<ul style="list-style-type: none"> • Internalization • Conversion	<ul style="list-style-type: none"> • Synergy • Recodification • Bisociation
Exploitation	<ul style="list-style-type: none"> • Use • Implementation	<ul style="list-style-type: none"> • Core competencies • Harvesting resources

مدل ظرفیت جذب: ظرفیت جذب بالقوه و بالفعل

FIGURE 1
A Model of ACAP

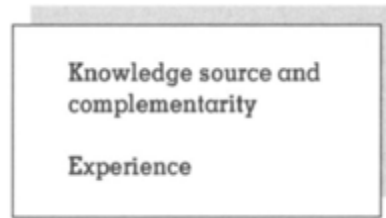
مدل ظرفیت جذب: در معرض جریانات دانشی بودن

- هرچه بنگاه در معرض منابع بیرونی دانش که گوناگون و مکمل هستند باشد، فرصت توسعه ظرفیت جذب بالقوه بیشتر است.

مدل ظرفیت جذب: تجربه

- تجربه روی ظرفیت جذب بالقوه اثر می‌گذارد. به‌ویژه، تجربه بررسی محیط، بنچمارکینگ، تعامل با مشتری، و همکاری با دیگر

مدل ظرفیت جذب: انگیزاننده ها

Activation triggers

- انگیزاننده‌ها:
  - درونی: بحران، شکست، رخدادهای ویژه، که راهبرد بنگاه را می‌پالاید.
  - بیرونی: رخدادهایی که روی آینده صنعت اثر می‌گذارند.
- انگیزاننده‌های بیرونی و درونی به تهییج یا تشدید تلاش برای دیدن دانش بیرونی می‌انجامد.
- منبع انگیزاننده روی درون‌نمایه پژوهش اثر می‌گذارد؛ شدت آن، روی توسعه ظرفیت جذب.

مدل ظرفیت جذب: یکپارچگی اجتماعی

Social integration
mechanisms

- سازوکار یکپارچگی اجتماعی و عامل بهره‌وری:
  - بهره‌برداری از دانش نیازمند به اشتراک‌گذاری دانش بین اعضاست.
  - موانع به اشتراک‌گذاری: ساختاری، شناختی، رفتاری، سیاسی
  - یکپارچگی اجتماعی به جذب کمک‌می‌کند:
    - رسمی: به‌کارگیری هماهنگ‌کننده‌ها
    - غیررسمی: شبکه اجتماعی
- به‌کارگیری سازوکار یکپارچگی اجتماعی فاصله بین ظرفیت جذب بالقوه و بالفعل را کم‌می‌کند، و عامل بهره‌وری را زیاد. این سازوکار موانع به اشتراک‌گذاری دانش را از میان می‌برد، و بهره‌وری قابلیت‌های جذب و انتقال را بیشتر می‌کند.

مدل ظرفیت جذب: ظرفیت جذب و قابلیت رقابتی

Competitive advantage

Strategic flexibility
Innovation
Performance

• ظرفیت جذب و مزیت رقابتی:

- توانایی بنگاه در جذب، توسعه، مدیریت، و بهره‌برداری از دانش، یک منبع حیاتی ارزشمند، کمیاب، و تقلیدناپذیر است، که به مزیت رقابتی پایدار می‌انجامد.
- بنگاه‌هایی که قابلیت‌های فراگیری و جذب را داشته‌باشند، در نوسازی حالت دانش خود، با جایابی روندهای فضای پیرامون درونی کردن دانش، تواناترند.

مدل ظرفیت جذب: ظرفیت جذب و قابلیت رقابتی

Competitive advantage

Strategic flexibility
Innovation
Performance

- بنگاه‌های که قابلیت انتقال و بهره‌بردای خوبی داشته‌باشند، به‌احتمال بیشتری می‌توانند مزیت رقابتی، با نوآوری و توسعه محصول، به‌دست‌بیاورند.
- بنگاه‌هایی که قابلیت فراگیری و جذب بهتری دارند، به‌احتمال بیشتری می‌توانند مزیت رقابتی‌شان را پایدارکنند، چون در بازتنظیم منابع و قابلیت زمان‌بندی در هزینه‌های پایین‌تر کامیاب‌ترند.

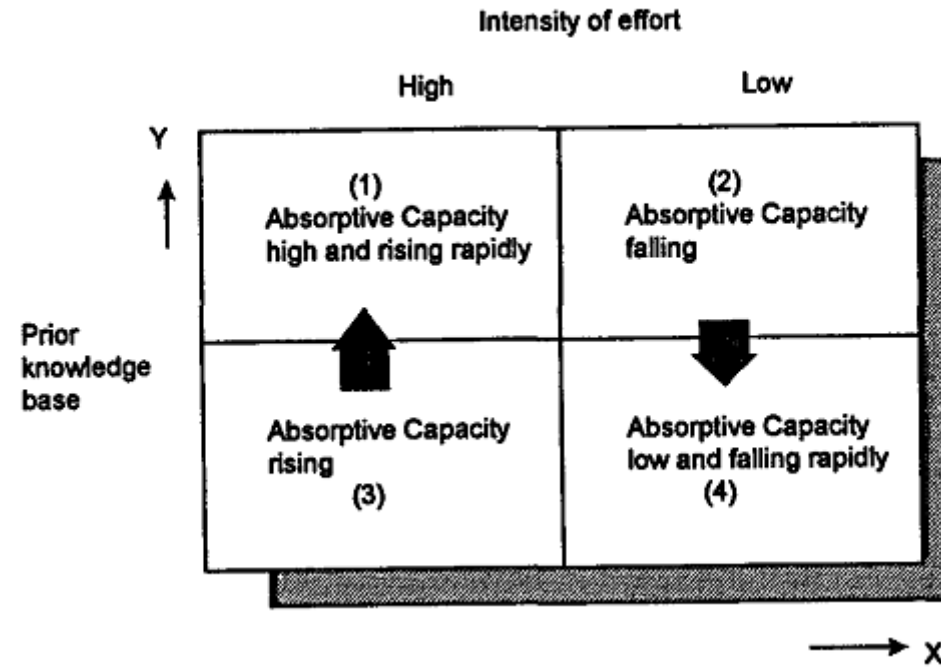
مدل ظرفیت جذب: حفاظت از حقوق معنوی

Regimes of appropriability

- سازمان حفاظت از حقوق معنوی: روابط نهادی و صنعتی، که روی توانایی بنگاه در حفاظت از مزایا و سود دست آوردهای دانشی و تکنولوژیکی اش اثر می گذارند.
- هرچه سازمان حفاظت ضعیف تر باشد، سرمایه گذاری در ظرفیت جذب کمتر است.
- هر چه سازمان حفاظت قوی تر باشد، بازگشت از ظرفیت جذب بالفعل بیشتر است.

توسعه ظرفیت جذب نیازمند تلاش است

Figure 1 Dynamics of Absorptive Capacity

با تشکر از توجه شما